C/2024/6825

29.11.2024

RÅDETS HENSTILLING

af 21. oktober 2024

om Maltas økonomiske, budgetmæssige, beskæftigelsesmæssige og strukturelle politikker

(C/2024/6825)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1263 af 29. april 2024 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning samt om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 ([1]), særlig artikel 3, stk. 3,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 ([2]), der oprettede genopretnings- og resiliensfaciliteten (»faciliteten«), trådte i kraft den 19. februar 2021. Faciliteten yder finansiel støtte til medlemsstaterne til gennemførelsen af reformer og investeringer og bidrager således med en finanspolitisk impuls finansieret af Unionen. I overensstemmelse med prioriteterne for det europæiske semester for samordning af de økonomiske politikker bidrager faciliteten til den økonomiske og sociale genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige reformer og investeringer, navnlig reformer og investeringer, der skal fremme den grønne og den digitale omstilling og gøre medlemsstaternes økonomier mere modstandsdygtige. Den bidrager også til at styrke de offentlige finanser og sætte skub i vækst og jobskabelse på mellemlang og lang sigt samt til at forbedre den territoriale samhørighed i Unionen og støtte den fortsatte gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder.

(2) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 ([3]) (»REPowerEU-forordningen«), der blev vedtaget den 27. februar 2023, tager sigte på en udfasning af Unionens afhængighed af import af russiske fossile brændstoffer. Dette vil bidrage til energisikkerhed og diversificering af Unionens energiforsyning og samtidig øge udbredelsen af vedvarende energi, energilagringskapaciteten og energieffektiviteten. Malta tilføjede et nyt REPowerEU-kapitel til sin nationale genopretnings- og resiliensplan for at finansiere vigtige reformer og investeringer, der vil bidrage til at nå REPowerEU-målene.

(3) Den 16. marts 2023 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen »EU's konkurrenceevne på lang sigt efter 2030« for at give input til den politiske beslutningstagning og skabe gode rammebetingelser for at øge væksten. I meddelelsen opstilles der ni gensidigt forstærkende indsatsområder til fremme af konkurrenceevnen. Blandt disse indsatsområder udgør adgang til privat kapital, forskning og innovation, uddannelse og færdigheder og et velfungerende indre marked særligt vigtige politiske prioriteter, som bør være genstand for reformer og investeringer med henblik på at håndtere de aktuelle produktivitetsmæssige udfordringer samt styrke Unionens og medlemsstaternes langsigtede konkurrenceevne. Den 14. februar 2024 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse med titlen »Årlig rapport om det indre marked og konkurrenceevnen 2024«. I denne meddelelse gennemgås de konkurrencemæssige styrker og udfordringer, der præger det europæiske indre marked, og der gøres status over den årlige udvikling med udgangspunkt i de ni udpegede indsatsområder for konkurrenceevnen.

([1]) EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([3]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/435 af 27. februar 2023 om ændring af forordning (EU) 2021/241 for så vidt angår kapitler om REPowerEU i genopretnings- og resiliensplaner og om ændring af forordning (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 og (EU) 2021/1755 og direktiv 2003/87/EF (EUT L 63 af 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj)).

(4) Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2024, som markerede starten på det europæiske semester 2024. Den 22. marts 2024 godkendte Det Europæiske Råd prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2024, som er struktureret omkring de fire dimensioner af konkurrencedygtig bæredygtighed. Den 21. november 2023 vedtog Kommissionen på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 ([4]) ligeledes rapporten om varslingsmekanismen 2024, hvori Malta ikke blev udpeget som en af de medlemsstater, der kan være berørt eller kan være i risiko for at blive berørt af ubalancer, og for hvilken der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse. Samme dag vedtog Kommissionen en udtalelse om Maltas udkast til budgetplan 2024. Kommissionen vedtog også en henstilling med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet samt et forslag til den fælles beskæftigelsesrapport 2024, hvori gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder analyseres. Rådet vedtog henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet ([5]) (»henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet 2024«) den 12. april 2024 og den fælles beskæftigelsesrapport den 11. marts 2024.

(5) Den 30. april 2024 trådte Unionens nye ramme for økonomisk styring i kraft. Rammen omfatter den nye forordning (EU) 2024/1263 om effektiv samordning af de økonomiske politikker og om multilateral budgetovervågning, Rådets ændrede forordning (EF) nr. 1467/97 ([6]) om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud samt Rådets ændrede direktiv 2011/85/EU ([7]) om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer. Formålet med den nye ramme for økonomisk styring er at fremme sunde og holdbare offentlige finanser, bæredygtig og inklusiv vækst og modstandsdygtighed gennem reformer og investeringer samt forhindre uforholdsmæssigt store offentlige underskud. Den nye ramme for økonomisk styring fremmer også det nationale ejerskab og lægger større vægt på det mellemfristede sigte, samtidig med at der fokuseres på en mere effektiv og sammenhængende håndhævelse. Hver medlemsstat skal forelægge Rådet og Kommissionen en national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag. En national mellemfristet plan for finans- og strukturpolitiske tiltag indeholder en medlemsstats finanspolitiske tilsagn samt reform- og investeringstilsagn og dækker en planlægningsperiode på fire eller fem år afhængigt af den nationale valgperiodes normale varighed. Nettoudgiftskursen ([8]) i de nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag skal stemme overens med kravene i forordning (EU) 2024/1263, herunder kravene om, at den offentlige gæld bringes eller fastholdes på en troværdig nedadgående kurs ved udgangen af tilpasningsperioden, eller om, at den forbliver på et forsvarligt niveau på under 60 % af bruttonationalproduktet (BNP), og om, at det offentlige underskud bringes og/eller fastholdes under traktatens referenceværdi på 3 % af BNP på mellemlang sigt. Hvis en medlemsstat giver tilsagn om at gennemføre et sæt relevante reformer og investeringer i overensstemmelse med kriterierne i forordning (EU) 2024/1263, kan tilpasningsperioden forlænges med op til tre år. Til støtte for udarbejdelsen af disse nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag offentliggjorde Kommissionen den 21. juni 2024 en vejledning om de oplysninger, som medlemsstaterne skal fremlægge i deres nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag og i deres årlige statusrapporter. I overensstemmelse med artikel 5 og 36 i forordning (EU) 2024/1263 meddelte Kommissionen medlemsstaterne referencekurser og tekniske oplysninger, hvor det var relevant. Medlemsstaterne skal forelægge deres nationale mellemfristede planer for finans- og strukturpolitiske tiltag senest den 20. september 2024, medmindre medlemsstaten og Kommissionen bliver enige om at forlænge fristen med en rimelig periode. I overensstemmelse med deres nationale retlige rammer kan medlemsstaterne drøfte deres udkast til mellemfristede planer med deres nationale parlamenter, anmode de uafhængige finanspolitiske institutioner om at afgive en udtalelse og gennemføre en høring af arbejdsmarkedets parter og andre nationale interessenter.

(6) I 2024 forløber det europæiske semester fortsat sideløbende med gennemførelsen af faciliteten. At gennemføre genopretnings- og resiliensplanerne fuldt ud er fortsat et vigtigt element i opfyldelsen af de politiske prioriteter under det europæiske semester, eftersom planerne bidrager effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt i de senere år. De landespecifikke henstillinger fra 2019, 2020, 2022 og 2023 er fortsat lige relevante for de genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241.

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Rådets henstilling (EU) af 12. april 2024 om den økonomiske politik i euroområdet (EUT C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Rådets forordning (EF) nr. 1467/97 af 7. juli 1997 om fremskyndelse og afklaring af gennemførelsen af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Rådets direktiv 2011/85/EU af 8. november 2011 om krav til medlemsstaternes budgetmæssige rammer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Nettoudgifter som defineret i artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263: »nettoudgifter«: offentlige udgifter, eksklusive i) renteudgifter, ii) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, iii) udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, iv) nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, v) konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse, samt vi) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

(7) Den 13. juli 2021 indgav Malta sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingsretningslinjerne i bilag V til nævnte forordning. Den 5. oktober 2021 vedtog Rådet en gennemførelsesafgørelse om godkendelse af vurderingen af Maltas genopretnings- og resiliensplan ([9]), som blev ændret den 14. juli 2023 i henhold til artikel 18, stk. 2, i forordning (EU) 2021/241 for at ajourføre det maksimale finansielle bidrag til den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte samt for at tilføje kapitlet om REPowerEU ([10]). Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har vedtaget en afgørelse om, at Malta på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

(8) Den 15. april 2024 forelagde Malta sit nationale reformprogram for 2024 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, Rådets i forordning (EF) nr. 1466/97 ([11]). Det nationale reformprogram for 2024 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Maltas halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med opfyldelsen af genopretnings- og resiliensplanen.

(9) Den 19. juni 2024 offentliggjorde Kommissionen landerapporten for Malta 2024. Heri foretages der en vurdering af Maltas fremskridt med gennemførelsen af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet mellem 2019 og 2023, og der gøres status over Maltas gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til de udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer. Rapporten indeholder også en vurdering af Maltas fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelsen af Unionens overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af De Forenede Nationers verdensmål for bæredygtig udvikling.

(10) Ifølge data valideret af Eurostat faldt Maltas offentlige underskud fra 5,5 % af BNP i 2022 til 4,9 % i 2023, mens den offentlige gæld faldt fra 51,6 % af BNP ved udgangen af 2022 til 50,4 % ved udgangen af 2023. Som bebudet i Kommissionens meddelelse af 8. marts 2023 med titlen »Finanspolitiske retningslinjer for 2024« tager Kommissionen i overensstemmelse med de gældende regler det første skridt til at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023. Den 19. juni 2024 udsendte Kommissionen en rapport i medfør af traktatens artikel 126, stk. 3. I rapporten vurderes budgetsituationen i Malta, eftersom landets offentlige underskud i 2023 oversteg traktatens referenceværdi på 3 % af BNP. I rapporten konkluderes det, at Kommissionen på baggrund af denne vurdering og efter at have gennemgået udtalelsen fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, jf. traktatens artikel 126, stk. 4, i juli 2024 agter at foreslå, at der indledes en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud i Malta, ved at foreslå Rådet, at det vedtager en afgørelse i henhold til traktatens artikel 126, stk. 6, om konstatering af en situation med et uforholdsmæssigt stort underskud i Malta.

(11) Den 12. juli 2022 henstillede Rådet ([12]), at Malta traf foranstaltninger med henblik på i 2023 at sikre, at væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter var i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitisk kurs ([13]), under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine. Samtidig skulle Malta være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation. Det blev også henstillet til Malta at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed under hensyntagen til REPowerEU-i-initiativet, herunder ved at anvende faciliteten og andre EU-midler. Ifølge Kommissionens skøn var den finanspolitiske kurs ([14]) i 2023 kontraktiv med 0,6 % af BNP i en situation med høj inflation. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden) i 2023 indebar et kontraktivt bidrag på 1,6 % af BNP til finanspolitikken. Dette omfatter stigningen på mindre end 0,1 % af BNP

([9]) ST 11941/21 INIT; ST 11941/21 ADD 1.

([10]) Rådets gennemførelsesafgørelse af 14. juli 2023 om ændring af gennemførelsesafgørelsen af 5. oktober 2021 om godkendelse af vurderingen af Maltas genopretnings- og resiliensplan (ST 11202/23 INIT, ST 11202/23 ADD 1).

([11]) Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker (EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

([12]) Rådets henstilling af 12. juli 2022 om Maltas nationale reformprogram for 2022 og med Rådets udtalelse om Maltas stabilitetsprogram for 2022 (EUT C 334 af 1.9.2022, s. 146).

([13]) På grundlag af Kommissionens forårsprognose 2024 anslås Maltas potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt i 2023, som anvendes til at måle den finanspolitiske kurs, nominelt til 11,2 %, målt ud fra den gennemsnitlige potentielle realvækst over 10 år og BNP-deflatoren for 2023.

([14]) Den finanspolitiske kurs bestemmes ud fra den årlige ændring i den underliggende offentlige budgetstilling. Den bruges til at bedømme den økonomiske impuls fra finanspolitiske tiltag, både dem, der finansieres nationalt, og dem, der finansieres over EU-budgettet. Den finanspolitiske kurs måles som forskellen mellem i) den potentielle vækst på mellemlang sigt og ii) ændringen i de primære udgifter ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden (og ekskl. midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19-krisen) og inkl. udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) under faciliteten og andre EU-midler.

i omkostningerne ved målrettede nødstøtteforanstaltninger til fordel for de husholdninger og virksomheder, der er mest sårbare over for stigninger i energipriserne. Væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter i 2023 var i overensstemmelse med Rådets henstilling af 12. juli 2022. Udgifter finansieret af tilskud under faciliteten og andre EU-midler beløb sig til 0,9 % af BNP i 2023. Nationalt finansierede investeringer udgjorde 2,6 % af BNP i 2023, hvilket svarer til en stigning på 0,1 procentpoint i forhold til 2022. Malta finansierede yderligere investeringer ved hjælp af faciliteten og andre EU-midler. Malta finansierede offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed såsom renovering af private og offentlige bygninger, herunder hospitaler og skoler, elektrificering af transportsektoren og projekter vedrørende digitalisering af den offentlige forvaltning og den private sektor. Disse offentlige investeringer finansieres delvis gennem faciliteten og andre EU-midler.

(12) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det reale BNP at stige med 4,6 % i 2024 og 4,3 % i 2025, mens inflationen målt ved det harmoniserede forbrugerprisindeks (HICP) ventes at være på 2,8 % i 2024 og 2,3 % i 2025.

(13) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 ventes det offentlige underskud at udgøre 4,3 % af BNP i 2024, mens den offentlige gældskvote vil stige til 52,0 % ved udgangen af 2024. Faldet i underskuddet i 2024 afspejler hovedsagelig den begrænsede vækst i udgifterne til mellemliggende forbrug og lønudgifterne samt udfasningen af omkostningerne i forbindelse med omstruktureringen af det nationale luftfartsselskab. Ifølge Kommissionens skøn vil finanspolitikken være kontraktiv med 1,3 % af BNP i 2024.

(14) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes der at blive finansieret udgifter via ikketilbagebetalingspligtig støtte (»tilskud«) under faciliteten i 2024 svarende til 0,4 % af BNP sammenlignet med 0,2 % af BNP i 2023. De udgifter, der finansieres med tilskud under faciliteten, vil muliggøre investeringer af høj kvalitet og produktivitetsfremmende reformer, uden at dette har direkte indvirkning på Maltas offentlige saldo eller gæld.

(15) Den 14. juli 2023 henstillede Rådet ([15]), at Malta skulle sikre en forsigtig finanspolitik, navnlig ved at begrænse den nominelle stigning i nationalt finansierede primære nettoudgifter ([16]) i 2024 til højst 5,9 %. Medlemsstaterne blev i forbindelse med gennemførelsen af deres budgetter for 2023 og udarbejdelsen af deres udkast til budgetplaner for 2024 opfordret til at tage hensyn til, at Kommissionen ville foreslå Rådet at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af de endelige data for 2023. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes Maltas nationalt finansierede primære nettoudgifter at stige med 5,5 % i 2024, hvilket er under den anbefalede maksimale vækstrate. Imidlertid var de primære nettoudgifter i 2023 højere end ventet på tidspunktet for Rådets henstilling af 14. juli 2023 (med 0,8 % af BNP). Hvis de primære nettoudgifter i 2023 havde været de samme som forventet på tidspunktet for Rådets henstilling af 14. juli 2023, ville den deraf følgende vækst i de primære nettoudgifter i 2024 have ligget 0,7 % af BNP over den anbefalede vækstrate. De nationalt finansierede primære nettoudgifter vurderes derfor ifølge Kommissionen, når der tages hensyn til basiseffekten fra nettoudgifterne i 2023, der var højere end forventet, at risikere ikke at være i fuld overensstemmelse med henstillingen.

(16) Derudover henstillede Rådet, at Malta traf foranstaltninger med henblik på at afvikle de gældende energistøttenødforanstaltninger hurtigst muligt i 2023 og 2024 og bruge de deraf følgende besparelser til at nedbringe det offentlige underskud. Rådet henstillede endvidere, at hvis nye stigninger i energipriserne nødvendiggør nye eller fortsatte støtteforanstaltninger, skulle Malta sikre, at sådanne støtteforanstaltninger er rettet mod at beskytte sårbare husholdninger og virksomheder, er finanspolitisk overkommelige og opretholder incitamenter til energibesparelser. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes nettobudgetomkostningerne ([17]) ved energistøttenødforanstaltninger at udgøre 1,7 % af BNP i 2023, 2,0 % i 2024 og 1,0 % i 2025. Navnlig forventes nedsættelserne af de indirekte afgifter på energiforbrug og tilskud til energiproduktion som kompensation for prisstigningen på importeret elektricitet og CO2-emissioner at forblive i kraft i 2024 og 2025 ([18]). I anerkendelse af de udfordringer, som Malta står over for grundet den høje afhængighed af energiimport og sårbarheden over for ydre påvirkninger, som forstærkes af økonomiens lille størrelse, forventes energistøttenødforanstaltningerne ikke afviklet hurtigst muligt i 2023 og 2024. Der er risiko for, at dette ikke vil være i overensstemmelse med Rådets henstilling. Der er derfor ingen deraf følgende besparelser, der kan bruges til at nedbringe det offentlige underskud som henstillet af Rådet. Budgetomkostningerne ved de energistøttenødforanstaltninger, der er rettet mod at beskytte sårbare

([15]) Rådets henstilling af 14. juli 2023 om Maltas nationale reformprogram for 2023 og med Rådets udtalelse om Maltas stabilitetsprogram for 2023 (EUT C 312 af 1.9.2023, s. 167).

([16]) Primære nettoudgifter defineres som nationalt finansierede udgifter eksklusive i) diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, ii) renteudgifter, iii) konjunkturbestemte arbejdsløshedsudgifter samt iv) engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.

([17]) Tallene angiver niveauet for de årlige budgetomkostninger ved disse foranstaltninger inklusive indtægter og udgifter og, hvor det er relevant, eksklusive indtægter fra skatter og afgifter på energileverandørernes ekstraordinære fortjenester.

([18]) Foranstaltninger, der ifølge Malta forbliver i kraft indtil udgangen af 2024, antages ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 i princippet også for at have budgetmæssige virkninger i 2025.

husholdninger og virksomheder, anslås at udgøre 0,2 % af BNP i 2024 (sammenlignet med 0,1 % i 2023), hvoraf 0,2 % af BNP bevarer prissignalet for at reducere energiefterspørgslen og forbedre energieffektiviteten (sammenlignet med 0,1 % i 2023).

(17) Rådet henstillede også, at Malta bevarer nationalt finansierede offentlige investeringer og sikrer en effektiv udnyttelse af tilskud under faciliteten og af andre EU-midler, navnlig for at fremme den grønne og den digitale omstilling. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 forventes de nationalt finansierede offentlige investeringer at stige fra 2,6 % af BNP i 2023 til 2,8 % af BNP i 2024. Dette er i overensstemmelse med Rådets henstilling. Samtidig forventes de offentlige investeringer, der finansieres med EU-midler, herunder tilskud under faciliteten, at ligge stabilt på 0,9 % af BNP i 2024.

(18) På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, og under antagelse af en uændret politik forventes det offentlige underskud ifølge Kommissionens forårsprognose 2024 at udgøre 3,9 % af BNP i 2025. Faldet i underskuddet i 2025 afspejler hovedsagelig det forventede fald i omkostningerne ved energistøtteforanstaltningerne. Den offentlige gældskvote ventes at stige til 52,6 % ved udgangen af 2025.

(19) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i forordning (EU) 2021/241 og med bilag V, kriterium 2.2, til nævnte forordning indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse reformer og investeringer forventes at bidrage effektivt til at håndtere alle eller en betydelig del af de udfordringer, der er identificeret i de relevante landespecifikke henstillinger. Det er afgørende, at der inden for denne stramme tidshorisont gøres hurtige fremskridt med den effektive gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder med REPowerEU-kapitlet, for at styrke Maltas langsigtede konkurrenceevne gennem den grønne og den digitale omstilling, samtidig med at der sikres social retfærdighed. For at opfylde tilsagnene i genopretnings- og resiliensplanen senest i august 2026 er det afgørende, at Malta fortsætter gennemførelsen af reformer og investeringer. Det er fortsat afgørende, at lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre relevante interessenter inddrages systematisk for at sikre et bredt ejerskab og således en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen.

(20) Som led i midtvejsgennemgangen af fondene under samhørighedspolitikken, jf. artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 ([19]), skal Malta gennemgå hvert enkelt program, der støttes af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+), Samhørighedsfonden og Fonden for Retfærdig Omstilling (»FRO«), senest i marts 2025 under hensyntagen til bl.a. de udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke henstillinger for 2024, og den nationale energi- og klimaplan. Denne gennemgang danner grundlaget for den endelige tildeling af EU-midler til hvert program. Selv om Malta har gjort fremskridt med gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken og den europæiske søjle for sociale rettigheder, er der stadig visse udfordringer. Det er afgørende at fremskynde gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken. De aftalte prioriteter for programmerne er fortsat relevante. Investeringer i energieffektivitet og vedvarende energi er afgørende for at opnå energibesparelser, gøre energisektoren mere bæredygtig og mindske Maltas afhængighed af internationale energikilder. Det er vigtigt at fortsætte med at investere i bæredygtige multimodale løsninger og aktiv mobilitet for at mindske trafikbelastningen og bremse emissionerne fra vejtransport. Der er stadig behov for en indsats for at sikre bæredygtigheden af vand- og spildevandsforvaltning. Der er desuden behov for cirkulær økonomipraksis, herunder maksimering af genanvendelsespotentialet, for at reducere deponering og nå genanvendelsesmålene. Derudover bør voksenuddannelse fremmes for at øge befolkningens kvalifikationsniveau og afhjælpe manglen på arbejdskraft. Sårbare gruppers integration i samfundet og på arbejdsmarkedet bør fortsat fremmes med fokus på tredjelandsstatsborgere og personer med handicap samt ligestilling mellem kønnene. Malta kunne også udnytte platformen for strategiske teknologier for Europa, der blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/795 ([20]), til at støtte Unionens strategiske autonomi og industriens konkurrencedygtighed og bæredygtighed.

([19]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik (EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([20]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/795 af 29. februar 2024 om oprettelse af platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP) og ændring af direktiv 2003/87/EF samt forordning (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 og (EU) 2021/241 (EUT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(21) Foruden de økonomiske og sociale udfordringer, som genopretnings- og resiliensplanen og andre EU-midler er rettet mod, står Malta over for en række yderligere udfordringer i forbindelse med elementer ved skattesystemet, som muliggør aggressiv skatteplanlægning, uddannelse og færdigheder, vedvarende energi og transport.

(22) Det er fortsat vigtigt at bekæmpe aggressiv skatteplanlægning for at forbedre effektiviteten og retfærdigheden i skattesystemerne. I betragtning af de afsmittende virkninger af aggressiv skatteplanlægning mellem medlemsstaterne er en samordnet indsats for at supplere EU-lovgivningen gennem nationale politikker i alle medlemsstater helt afgørende. Malta har taget skridt til at bekæmpe aggressiv skatteplanlægning ved at gennemføre tidligere aftalte internationale og europæiske initiativer og har desuden forpligtet sig til at håndtere problemet i sin genopretnings- og resiliensplan. Som led i planens reformdagsorden har Maltas regering vedtaget ny lovgivning, hvormed der er indført regler for interne afregningspriser, som har fundet anvendelse siden januar 2024. Den tager sigte på at forebygge virksomhedernes mulighed for overførsel af overskud. Malta bestilte også en uafhængig undersøgelse af udgående og indgående betalinger (dvs. mellem personer med bopæl i Unionen og personer med bopæl i tredjelande), som skal følges op af lovgivning. Indtil Malta begynder at anvende kildeskat på renter, udbytte og royalties, der betales af virksomheder baseret i Malta til jurisdiktioner med en skattesats på nul eller lav beskatning (i denne forbindelse enhver jurisdiktion med en lovbestemt selskabsskattesats på under 9 %, den laveste lovbestemte selskabsskattesats i Unionen), eller tilsvarende defensive foranstaltninger — med henblik på at sikre, at virksomheder ikke kan flytte deres overskud uden beskatning til tredjelande — vil risikoen for dobbelt ikkebeskatning af disse indtægter dog fortsat være høj. Derudover indebærer behandlingen af ikkehjemmehørende selskaber stadig en risiko for dobbelt ikkebeskatning af både selskaber og enkeltpersoner. Problemet vil kun delvist blive løst ved at overholde Rådets direktiv (EU) 2022/2523 ([21]), hvilket kun vil finde anvendelse på store virksomheder, når det er gennemført i Malta.

(23) Manglen på kvalificeret arbejdskraft samt færdigheds- og kompetencemismatchet udgør en flaskehals for fremtidig vækst, konkurrenceevne og den dobbelte omstilling. I første kvartal af 2024 blev manglen på arbejdskraft rapporteret som en faktor, der begrænsede produktionen i Malta, og manglen blev rapporteret dobbelt så ofte som for EU-gennemsnittet i servicesektoren og industrien. Flere end to ud af tre virksomheder har rapporteret, at de har haft vanskeligheder med hensyn til at besætte ledige stillinger, der kræver specialiserede færdigheder inden for informations- og kommunikationsteknologi. De seneste resultater fra OECD's program for international elevevaluering (PISA) viser, at Malta har en af de største andele af dårlige resultater i Unionen, hvilket er en alvorlig udfordring for udvikling af færdigheder senere i livet. Ca. hver tredje 15-årige studerende i hele Maltas socioøkonomiske fordeling får dårlige resultater i matematik, læsning og naturvidenskab. Manglen på lærere er delvist blevet håndteret ved at anvende vikarer, hvis kvalifikationsniveau er forskelligt fra eller lavere end det, der kræves for fuldt kvalificerede lærere. Skolefrafaldet er nedadgående, men ligger fortsat over EU-gennemsnittet og medfører en forøgelse af en allerede stor gruppe lavtuddannede voksne. Selv om voksnes deltagelse i uddannelse overordnet set (i løbet af de seneste 12 måneder) er i overensstemmelse med EU-gennemsnittet, er lavtuddannede voksnes deltagelse i læring lav. På samme måde er der betydelige forskelle mellem kvalifikationsniveauerne, selv om 63 % af voksne i 2023 som minimum havde grundlæggende digitale færdigheder. Andelen af studerende på erhvervsuddannelserne er fortsat lille. Med henblik på at reducere de dårlige uddannelsesmæssige resultater og den alvorlige mangel på færdigheder og kompetencer samt færdigheds- og kompetencemismatchet er det afgørende at styrke uddannelseskvaliteten ved at fokusere på grundlæggende færdigheder, afhjælpe lærermanglen og prioritere lærernes professionelle udvikling for bedre at kunne imødekomme de studerendes læringsbehov, samtidig med at arbejdsmarkedets relevans for Maltas uddannelsessystemer fremmes i tæt samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

(24) Det er stadig en udfordring for Malta at opnå grøn økonomisk vækst og skabe balance mellem udvikling og miljømæssig bæredygtighed. Maltas grønne omstilling holdes tilbage af den dominerede rolle, som fossile brændstoffer spiller i landets energisystem. Maltas andel af energi fra vedvarende kilder i det endelige bruttoenergiforbrug udgjorde i 2022 13,4 %, hvilket er en af de laveste andele i Unionen. Dette ligger et godt stykke under Maltas vejledende andel af vedvarende energikilder på 28 % som et bidrag til Unionens bindende mål for vedvarende energi på 42,5 % senest i 2030. Næsten al installeret kapacitet til vedvarende energi er onshoresolenergianlæg, og den øges langsomt (med 4 % i 2023). Det forventes, at den igangværende reform, der er fastsat i den nationale genopretnings- og resiliensplan, som ud over at foreskrive solenergianlæg i visse nye bygninger afkorter godkendelsesfristerne for projekter om vedvarende energi, øger udbredelsen af disse anlæg. Malta

([21]) Rådets direktiv (EU) 2022/2523 af 14. december 2022 om sikring af en global minimumsskattesats for multinationale koncerner og store nationale koncerner i Unionen (EUT L 328 af 22.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj).

har et betydeligt potentiale for offshoresolenergi og -vindenergi i sin eksklusive økonomiske zone. Potentialet er dog stadig uudnyttet. Maltas evne til at udbrede vedvarende energi og forbedre landets energiforsyningssikkerhed afhænger også af, at der gøres fremskridt med at etablere den anden elektriske samkøringsforbindelse med Italien og fortsætte med at styrke landets indenlandske elnetkapacitet, herunder gennem investering i batteribaserede energioplagringsløsninger.

(25) Reduktion af trafikbelastningen og høje emissioner fra vejtransport er en vigtig prioritet for at håndtere bæredygtighedsudfordringen. Drivhusgasemissioner fra vejtransport er steget med 23,3 % i forhold til 2005. Personbiler udgør 86 % af persontransporten i Malta, og dette tal er stigende. Trafikbelastningen er fortsat den største udfordring for trafikken i Malta og påvirker også øernes konkurrenceevne, og der er derfor behov for at øge tiltagene betydeligt. For at fremme alternativ havbaseret kollektiv transport indfører Malta med støtte fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling et havnefærgenet ved at opgradere færgelandingsstederne. Derudover planlægger Malta at fremme bæredygtig multimodal mobilitet i byer ved at udvikle 17,5 km infrastruktur til ren bytransport ved hjælp af samhørighedsfonden, herunder fodgængerstier og cykelstier.

(26) I betragtning af de nære indbyrdes forbindelser mellem euromedlemsstaternes økonomier og disse økonomiers kollektive bidrag til Den Økonomiske og Monetære Unions rette virkemåde henstillede Rådet i 2024, at medlemsstaterne i euroområdet træffer foranstaltninger, herunder gennem deres genopretnings- og resiliensplaner, til at efterkomme henstillingen om den økonomiske politik i euroområdet 2024. For Malta bidrager henstilling 1, 2, 3 og 4 til gennemførelse af den første, anden, tredje og fjerde henstilling i henstillingen vedrørende euroområdet 2024.

HENSTILLER, at Malta i 2024 og 2025 træffer foranstaltninger med henblik på at:

1. forelægge den mellemfristede plan for finans- og strukturpolitiske tiltag i rette tid i overensstemmelse med kravene i den reformerede stabilitets- og vækstpagt begrænse væksten i nettoudgifter ([22]) i 2025 til et niveau, der er nødvendigt for blandt andet at nedbringe det offentlige underskud i retning af traktatens referenceværdi på 3 % af BNP og fastholde den offentlige gæld på et forsvarligt niveau på mellemlang sigt; afvikle energistøttenødforanstaltningerne inden vinteren 2024/2025; håndtere tilbageværende risici for aggressiv skatteplanlægning, indføre kildeskat på udgående betalinger eller tilsvarende defensive foranstaltninger og ændre reglerne for ikkehjemmehørende selskaber

2. fortsætte den hurtige og effektive gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen, herunder REPowerEU-kapitlet, med henblik på at sikre gennemførelsen af reformerne og investeringerne senest i august 2026; fremskynde gennemførelsen af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken; i forbindelse med midtvejsgennemgangen fortsat fokusere på de aftalte prioriteter, idet der tages hensyn til de muligheder, som platformen for strategiske teknologier for Europa giver for at forbedre konkurrenceevnen

3. styrke kvaliteten af uddannelserne og deres relevans for arbejdsmarkedet for at afhjælpe dårlige uddannelsesmæssige resultater og den alvorlige mangel på færdigheder og kompetencer samt færdigheds- og kompetencemismatchet, navnlig ved at fremme de studerendes grundlæggende færdigheder og lærernes professionelle udvikling

4. sætte skub i udbredelsen af vedvarende energi gennem store projekter samt mindre investeringer i direkte energiproduktion og -forbrug; afhjælpe trafikbelastningen ved at forbedre kvaliteten og effektiviteten af offentlig transport og øge investeringerne i infrastruktur til blød mobilitet.

Udfærdiget i Luxembourg, den 21. oktober 2024.

På Rådets vegne

NAGY I.

Formand

([22]) I henhold til artikel 2, nr. 2), i forordning (EU) 2024/1263 er »nettoudgifter« offentlige udgifter, eksklusive renteudgifter, diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden, udgifter til EU-programmer, der fuldt ud modsvares af indtægter fra EU-midler, nationale udgifter til medfinansiering af programmer finansieret af Unionen, konjunkturbestemte elementer af udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse samt engangsforanstaltninger og andre midlertidige foranstaltninger.